

látszik, hogy a figyelő tudatnak két típusa van, a kettős megoszlás és a sokfelé oszlás típusa. 6. A figyelem kettős megoszlású típusában a két irány közt fordított arányosság áll fenn, azaz mennél magasabbra emelkedik az apperceptív-figyelem, annál lejjebb száll a perceptív és viszont.

*

Japán nőneveléséről ír *Heinrich Pudor* a *Rein-féle Zeitschrift für Philosophie und Pädagogik* októberi füzetében. A nőnevelést a buddhizmus térfoglalása gyengítette, újabb időben azonban újra erősen terjed az a nézet, hogy a nőknek is épúgy szükségük van magasabb fokú nevelésre, mint a férfiaknak. Már 1902-ben 70 felső leányiskola volt, amelyek évi kiadása a három millió koronát is felülmúlta. A tanítónőképzőnek 1903-ban 361 hallgatója volt, a kiadások itt kb. 235,000 K-ra rúgtak. A legfontosabb lépés azonban a nők egyetemének felállítása volt 1901-ben. Első évben 250 hallgatója volt, a másodikban 800, a harmadikban pedig 1000. Nagy súlyt fektetnek itt is, mint a nőnevelés minden fokozatán, a gyakorlati nevelésre és a főtörekvés az, hogy a hallgatók úgy érezzék magukat, mint otthon, családi körükben. Az egyetemi internátusban a háztartás körébe tartozó teendőket maguk a hallgatónők vezetik. Teljesen mellőzik a vallási oktatást, hogy türelmetlenséget ne hintsenek el a hallgatók lelkében.

*

A tanulók vándorlásának egészséges hatásáról ad hírt *H. Roeder*. Gondos vizsgálat alá vett 11—13 éves gyermekeket, akik hat napi turista útat tettek meg. Ezekben a kirándulásokon gyengébb szervezetű gyermekek is részt vehettek, csak azokat zárták ki, akiknek a szívük, vagy a tüdejük nem volt egészséges, vagy pedig nehéz ideges bántalmaik voltak, mint epilepsia, chorea, stb. A vizsgálatot az út előtt is végezte, de azután is figyelemmel kísérte a gyermekek egészségi állapotát három hónapon át. A vizsgálat eredménye szerint ezalatt a három hónap alatt a gyermekek testének a súlya szépen gyarapodott, 3—13 fonttal, egy esetben pedig 22 fonttal. Egy leányosztályban 12 résztvevő súlygyarapodását 12 más leányéval összehasonlítva, az eredmény 6·7 : 4·8 volt. Sőt az eredmény jobb volt annál is, amelyet fürdőkben és nyaralóhelyeken el lehet érni.

*

A testi fenyíték ellen szólal fel *Helene Goldbaum Meumann* folyóiratának 8. kötetében. Az a véleménye, hogy értelmes, szí-

gorúan egyéni bánásmód mellett a testi fenyíték teljesen mellőzhető, enélkül is korán rá lehet a gyermekeket szoktatni a tisztaságra és pontosságra, csak meg kell találni ennek is a módját: kellő időben, kellő módon figyelmeztessük a gyermeket arra, hogy mit kell tennie. Engedelmisségre sem a pálcza tanítja meg a gyermekek. Ahol magyarázattal, felvilágosítással nem érünk célt, hadd érezze a gyermek cselekedeteinek természetes büntetését. Ne feledkezzünk meg azonban a legfontosabbról, a környezet példájáról. Adjunk alkalmat a gyermeknek arra, hogy csak jó példát lásson maga előtt és akkor magától aligha fog eszébe jutni, hogy másképp cselekedjék. A veréssel már csak azért sem érünk célt, mert gyakori veréssel eltompítjuk a gyermek lelkét, képtelenné tesszük arra, hogy finomabb ingerek is hassanak rá. Figyeljük meg gyermekeinket sok szeretettel és megértéssel, akkor meg fogjuk találni a leghelyesebb utat, amelyen vezetnünk kell őket.

*

Az igazságérzet fejlődése címen ír *Helene Goldbaum* Meumann folyóiratának nyolcadik kötetében. Stanley Hallt idézi, aki szerint: «Tökéletes igazmondás nehezen és későn jön meg és az iskolai élet annyira tele van a hazudozásra való kísértésekkel, hogy a becsületes gyermek az iskola legritkább és legnemesebb produktuma. A tanító legfőbb célja e baj különböző alakjait megkülönböztetni és mindegyikre megtalálni a legjobb orvosságot.» Pedig az igazság felé törekvés megvan a legkisebb gyermekben is, bántja, ha őt félre akarják vezetni és így bizalmatlanná tesszük a gyermeket azzal, ha olyasmit mondunk neki, aminek a hamis voltáról előbb vagy utóbb meggyőződhetik. Ne hozzunk tehát a gyermek elé semmit, amelyet zsenge kora miatt még nem ismerhet meg, vagy adjunk ezekről az értelmének megfelelő általános felvilágosítást. Igazságszeretetének felkeltése és ébrentartása érdekében a gyermek valótlanságra való hajlandóságát kezdettől el kell nyomnunk, vagy legalább is meggátolnunk. Ha valótlanságot mondott, keressük meg az okát és ismertessük be vele hibáját. Legtöbbször jó hatással van az egyszerű szavakban való lelkére beszézés. Éreztessük a gyermekkel, hogy az őszinteség jutalma a bizalom, amelyet az igazmondástól való legkisebb eltérés megrendít. Túlságos szigorúsággal ne vigyük rá a gyermeket arra, hogy féltében hazudjon.

Másképen kell eljárni makacs hazudozásnál, ami beteges hajlandóságból következik. Nyílt beismerésre ne következék büntetés, hanem szerető hangunkkal tegyük a gyermeknek lelki szükségletévé az őszinteséget.